

„Soča“

izhaja vsak petek o poldne in veljá s prilogo „Gospodarski List“ tred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana:

vse leto	gld. 4:40,
pri leta	2:20,
četr leta	1:10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poštnina.

Delaveem in dragim manj premožnim novim naročnikom naročno znižamo, ako se oglaša pri upravnosti.

„Primere“ izhaja vsakih 14 dñij vsak drugi torek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadars je v petek praznik, izdeta lista že v četrtki.

SOČA

(Izdaja za deželo)

Izdajatelj in odgovorni urednik Andrej Gabrček.

— „Bog in narod!“ —

Tiskar „Goriška Tiskarna A. Gabrček“ (odgovoren Josip Krmpot).

Naše železnice.

Zopet je nastala časnikarska borba za novo železnicu od Trsta proti severu. Naučno je, da mi pazljivo zasledujemo vse glasove, ki so prijazni ali neprijazni našim željam. Ali danes nam je poročati o dveh želz. prijaznih glasovih za predelsko železnicu.

Naš poslanec dr. Anton Gregorčič se je potegnil za to železnicu v proračunskem odseku državnega zabora, o čemur smo že obrisimo poročali. Za njim sta se oglašata pa še dva znatenita moža v dveh upливih dunajskih listih, namreč znani inženir Karol Büchelen v časopisu „Handelsmuseum“, Pavel pl. Lanzenhof pa v „Reichspost-i.“

Inženir Büchelen se odločeno upira znanim novim prizadevanjem za železnicu Divača - Loka, ker bi ta ne donašala nikakih koristij. Izreče se seveda brezpogojo za predelsko železnicu. Govori tudi o novi črti Bohinj-Sv. Luce, ki mu je nekaka srednja pot med prej imenovanima črtama; ta železница bi bila sicer neprimerno boljša od one Divača-Loka, vendar bi v vsakem pogledu zaostala za predelsko črto.

Omenja dalje, da trgovinska zbornica v Ljubljani je bila vedno velika prijateljica železnic tez Karavanke (na Kranjsko), ali vendar je zadnjič poslala doželnemu zboru peticijo, naj bi jeman v poštev tudi črto vez Predel. To se je tudi zgodilo in doželnemu zboru je v soji 25. jan. t. l. soglasno priznal veliko važnost predelske železnic.

Büchelen pravi, da bi bilo željno nespametno od merodajnih krogov, ako bi se odločili za bohinjsko železnicu prešlo bi bilo dogmano, ali bi predelska železnicna več ali manj voljala in koliko bi prikrajala pot. Oti meni, da bi predelska železnicna vejlala le kakih 30 milijonov, nasproti temu bi pa požrla železnicu Ljubljana - Bohinj - Sv. Luce - Goriča celih 51 milijonov. — To so pa pomislika vredne besede unetega zagovornika predelske železnic! Zdi se, da je vnož korenilo proučil malogo, katerga si je postavil in za katere se bori že veliko vrsto let. On je nasim poslancem velik in veljaven sobojnik.

Zelj zanimivi članki so tudi v „Reichspost-i., ki se je že lani izrekla za predelsko železnicu. Ker nam je drugo gradivo želj naraslo, moramo za danes prenehati s tem člankom, katerega nadaljevanje lože opustimo, nego drugo je stavljeno gradivo. O teh člankih prihodnjie.

Pedlistek.

Večni žid v Zagrebu

ali

Tri dni tuge in navolje.

Spisal Šenov, prevl J. F.

Istega časa je bil „Juri en de la Gravere“ s francoskim bržoljem pred Reko; reška stotnja dobrovoljev ostavila je svoje telečake in svoje piške, da čuvajo reško loko; nevarnost je bila velika, ker v Avstriji tedaj ni bilo konstitucije (ustave), zavod političkih misioncev je bil tedaj popolnoma opravičen. Sedaj je to drugače; novine morejo po ustavnem urejenju tiskarstva kazati vladu, kaj narodi misle in ako so špeli, so se isti gotovo morali na pamet naučiti spis Angleža Mille-a o „politični svobodi“.

Plešec je opazoval Žida.

Ko je Ahasver že bil izstrel besede: „Prinesite mi francosko bržolico!“, je zasijal eden žar na splošnem lieu; epitetom „francosko“ je odmeval v njegovem učesu kakor „Allons enfants!“

„Jel je francosko bržolico“, je zapisal v kujicico, ter dodal: „zdi se, da je ta nevarna oseba v zvezi s zapovednikom francoskega bržoljuba“.

Bržolica je bila tečna in maslna, zato si je večni postopeč gladil brado.

„Brada mu je polna in podolgasta, lasje ne namazani, mesto cilindra nosi nizek in širok klobuk“, napravi plešec svoj zapis-

POTRES.

Ne bom pisali tvouda, kajti vsakomur je še v živem spominu potres v noči od nedelje na pondeljek. Svoje poročilo moramo željno sliškati, da povemo kolikor le močno podrobnosti.

Sredisce le podzemeljske počasti je bila naša nesrečna zemljava slovenska, najgroznejje pa je prizadeta naša bila Ljubljana. Drugate pa so čutili to strahovito silo v vseh planinskih deželah skoraj do Dunaja, daleč dolj v Hrvatsko, Bosnu in Hercegovino ter v severno Italijo.

Dežela goriska je srečno prestala to noč, kajti večji nesreči nam ni uzočil potres. Strahu pa so prebivalci precej užili.

V Gorici smo lahko veseli in zadovoljni, ker

je bil potres le neznenilen nasproti poročilom iz najbližjih krajev, zlasti na Kranjskem.

Priča nas je iznenadil potres točno ob 11:20 zvečer; trajal je kakih 20 sekund, vedno huje in huje. Zemlja je trepetala, poslopja so se tresla, vrata in okna so bobnala, posodje je zvonilo in ropolilo; ljudje so preplaseni bezali iz postelj. Konaj se je polezel prvi strah, preplašil nas je drugi sunek; večji ljudij je bežalo na ulice, zlasti na trge, kjer je bilo vse živo; tudi iz mesta so bežali holi boječi ljudje. V jedini urri so bili starje sunki. Okoli 2. popolnoči je veliko ljudij šlo zopet k počitku, vči ob 4½ jih je zopet spravil potres na loge; temu je sledil kmalu drugi sunek, okoli 7 ure je bil zaduž manjši potres. Nekoč trdilo, da so čuti majhen potres tudi v pondeljek ob 11. ure predpoldne. Vsih sunkov je bilo 7, nekoč pa trde, da jih je bilo vči 8.

Strah je bil velik, dasi pri nas v Gorici nepotreben. Le tu pa tam so opazili pri hisih kako majhno razpolokino; par dunnikov se je zrušilo, s kakega slabega stropa ali stene je padlo kaj ometa, to je vse, kar moremo poročati o potresu v Gorici.

Z deželi smo dobili od vseh strani poročila o potresu; vsa več ali manj soglasajo v tem, da je bil strah med prebivalstvom velik, skoda pa ni veliko v celi deželi. Vraže in prazne vere so igrale še vedno precejšnjo ulogo!

V Bolcu in Kobariču ni nikake skode, le tu pa tam včiščajo kako neznenilno razpolokino.

Enako je v Tolminu. Tu so tudi nekateri stropi pokazali svoj slabost. Najbolj je pa poskodovan Winklerjev grad, kjer so uradi; močno je razpočela na enem voglu glavnega stena. Tu pa tam se je podrl kak

nik ter dostavi: „Brada neobrila po ministarski naredbi kaže opozicionalni duh posamičnika, da merec izvaremedno dolgotrade, mogel bi človek reči, da je demokrat; neponudovanje lasje svedočijo o oni nepravnosti, katera se nahaja le pri proletarijancih; nizek klobuk cika na Košutu; iz vsega tega se vidi, da je človek znan z madjarsko emigracijo.“

Sedaj izpije Ahasver sladkim smehom kupo rdečega vina, se zekako zamislji ter konečno, dobrohotno raztegajoče se, zine: — „u — u!“

„Ta sumljivi človek pije samo rdeče vino in ne belega“, nadaljuje „špiel“ svoj popis, „iz tega se vidi, da je republikanec; ker vedno sedi zamišljen, v tem je že očitna za državo želj pogubna okolnost, da ta človek mnogi misli: ta sumljiv človek izstiri glesno in razumljivo dvakrat besedilo „u“, po tem se da sklepadi, da so njegove težnje ustavne in istrui države protivne; pa naglasu, s katerim je zahteval francosko bržolico, se vidi, da razume želj slabo nemški.“

Ahasver pokliče Malčiko, da plača. Znano je, da mu je po naredbi previdnosti sojeno, da se potepljijo do sodnega dne od „nemila do nedraga“, in prisojeno, da v torbi ima vedno tri srebrnjake, tako da nima nikdar prazneg žepa, če bi kje kaj zahteval.

Žid, privleče srebrnjak ter ga položi na mizo. Na prvi pogled spreleti mrzlica „špiel“ od tega svilega prizora, oči se mu ježijo, a zatem se zopet skloni:

dunnik. V okolici Tolmina tudi ni bilo večjih skod.

V Podmelcu je precej poskodovano tamošnje novo solske poslopje.

V Dolenji Trbovščici je bil potres že močnejši; tu so se nekateri stropi kar porušili. Vsih sunkov so slišali 14. Jeden dopisnik pravi, da so se posula celo nekatera poslopja.

„Iz Šebrelj nam poročajo, da je poskodovan veliko hiš, posebno županova hiša je budo prizadeta; nekateri zidovi so precej omajani in razpoloki.

„Iz Ajdovščine nam poročajo le o velikem strahu, kateri so dejivali prebivalci, skoda pa ni; le na kakihi hiši se vidijo breznomembne razpolokline.

„V Sežani in okolici tudi ni nikakih večjih skod.

„V Divači je bilo že huje; najdaljši potres je trajal do 30 sekund, kar je uprav neverjetna trajnost. Stanovalci na kolodvoru so zbežali v železniške vozove. V tamošnji vilenici (podzem. jami) so odpadli nekateri kapniki.“

* * *

Hujše nasledke so doživelji v Trstu. Posamični so bili močnejši; hiše so se močno fresle, pohibilo je ropalo, padalo mu na tla in takoj plasilo ljudi, ki so na pol oblečeni bežali iz stanovanj. V mestnem gledališču je se trajala predstava, ko je potres preplašil občinstvo in razpršil ga na vse strani. Ljudij je prenutili na prostem. — V mestni bohnišnici je nastala velika znečnjava, kajti bohniški so hoteli zaporedi ubejati pod milo nebo. Pred zapori so morali ponovno straži, ker se je bilo baš, da jetniki porabijo to priliko in pobegnejo. — Mnogi hiše so željno poskodovane, da niso več varne za stanovanje. Strah med ljudstvom je bil tolik, da so mnoge radočutne ženske kar zbolele. Zdravnik in lekarji so imeli delo celo noč.

* * *

Najgroznejje pa je pokazal potres svojo strašno moč v naši slovenski pravostolnici — v belli Ljubljani. Kar čitanje v ljubljanskih listih, je takoj grozno, da človeku gredlo lasje po koncu in v strahu in trepetu vzduhu človek: uboga naša Ljubljana!

Ob 11:16 se je čelo grozno podzemeljsko buhanje, minuto pozneje pa se je začela zemlja tresi s tako silo, da so pokala in rušila se zidovja in da so ljudje mislili, zataj pa zdaj se mesto pogreze v zemljo. Ta sunek je trajal 23 sekund. Vsi ljudij so bežali na prostem; lahko si mislimo, v kolikem strahu in trepetu, kakoršnega ni mogoče po-

pisati. — Za tri minute je sledil drugi sunek; zdaj so se zadnji ljudje zbežali iz hiš. Vse potresov je bilo okoli 50. Do jutra so ljudje ostali na prostem, dasi je bilo željno bladro; nmagli se še vse pondeljek niso upali v hišo. — Veliko oseb je bilo hudo ranjenih, nekajnih celo ubitih pod ruševinami.

Škoda je grozna, velikanska. Ni hiše, da ni poskodovana. Drugo jutro so bile vse ulice polne s strehe padle opeke in zrušenih dunnikov; povsod so strehe močno poskodovane, zidovi pa razpoloki ali celo posuli.

Cerkve so vse željno poskodovane; cerkev pa so zidovi razpoloki, stropi zdrobljeni, zvoniki in oltarji poskodovani — sploh škoda velikanska.

Dežela bolnišnica je najbolj trpela, stropi so se udrali in zidovi razpoloki takó, da se vidi skozi iz sobe v sobo. Bolniški so poskakali iz postelj in bežali; tisti, ki niso mogli bežati, so milo klicali na pomoci. Usmiljene sestre, so jih počasi vse prenesle na vrt. — V oddelku za blazne se pa ni pričetila nikakva nesreča.

Na meži „Budofium“ je do 50,000 gld. škoda. Zidovje je povsem razpolokano; v stopnišču so se zdrobili zlati okvirji. Mnogo dragocene zbirke so uničene, vse pa silno poskodovane.

Doželjno gledališče je silno zbrapljeno; zidovje je razpolokano, strop in tlak v hodnikih sta željno poskodovana, pod streho so večje škode, plastična skupina na pročelju (sprednji strani) je bilo do celota uničena.

Potres je tako poskodovan, da bo težko se za rabo. Zidovje je povsem razpolokano, strop in tlak v hodnikih sta željno poskodovana, pod streho so večje škode, plastična skupina na pročelju (sprednji strani) je bilo do celota uničena.

Potres je tako poskodovan, da bo težko se za rabo. Zidovje je povsem razpolokano, strop in tlak v hodnikih sta željno poskodovana, pod streho so večje škode, plastična skupina na pročelju (sprednji strani) je bilo do celota uničena.

Mestni zastopnik se je sezelj k izredni soj, v kateri se je dogovorjal o tem, kaj storiti, da se odpomore najnujnejšim potrebam. Sklenil je, da naprosi vladu in kranjsko hramilnico za večje podpore, vladu tudi za brezobrestno posojilo.

Deželni poslaneč g. Ivan Hribar se je obrnil na českih listov, prosil jih pomoč. — Prvi se je odzval mestni zastopnik v Pragi, ki je izrazil ljubljanskemu zastopniku svoje sončenje na tej grozni nesreči in daroval 1000 gld. — Presv. cesar je izrekel deželnemu predsedniku svoje občolovanje in naročil, naj čim prej poroča o nesreči.

Vse vojašnice so močno poskodovane, da so se vojaki izselili.

Nestevilne so škode in nesreče pri zasebnikih; posebno krakovske in trnovske predstavnosti sta hudo trpeljili; mnoge hiše niso več za rabo; druge so silno razdrapane.

in hebrejsko pismo jedno in isto; kako bi tudi ne, ko je v istem času nek velemordni nadzornik prepovedal učitelju, učiti deci čitat v cirilici, ker da je to „vlaško“ pismo tako grlo, kakor židovsko.

Sluga javnega miru izvleče znamenje iz rmene medenine ter je pokaže Ahasveru, vele: „Poznate li to znamenje?“

„Poznam, poznam“, odgovori Žid, „to je muen tič“, in bliže pogledavši znamenje, pravi: „ali gospod, to ni pravo zlato, ni pravo zlato; tak tič je imela ruska vojska pod Titom, ko je razrušila Jeruzalem; rimski tici so imeli samo eno glavo in

sko metropolo razum par njih, ki so se pa odzvali, občavljajo, da radi beležni jih ni mogoče udeležiti se bratskega sestanka.

Nekaj čez poldne poda se zbrano učiteljstvo, na celu nam starosta g. nadučitelj Benigra, v stanovanje slavljenčevu, da ga povabimo v naš krog. — G. nadzornik je bil vidno ginjen, povdarjač, da, četudi naš predstojnik, ostane nam vedno bratski tovaris.

Ob 1. urí smo se sestali vsi v Mahoricevici restavraciji, kjer je bilo pripravljeno ukusno, s cvetlicami odiceno omizje.

Slavnostni govor izisul je g. Benigar. Govoril je krasno, povdarjač slavljenčev delavnost, ljubezen in pozdravljeno za vse, kar bi bilo solstvo v korist in v čast našemu stanu. — Končavši, podari mu šopek svežih cvetk v imenu učiteljstva, v znak ljubozni, ki jo vsi gojimo do nje. G. nadzornik se zahvaljuje v presnem besedah, občajot nam povod svojo skrb, pomoči in sreča, ter pravi, da s tem imenovanjem je bila učiteljstvo sezanskega okraja častno odlikovano, in je uverjen, da bodo med tovarisi bratski in s podvojeno močjo delovali v prospeli solstva, milega naroda in ljubljene Avstrije. Sledil je temu krepki: Živijo!

G. Albin Strekelj napiva Nj. Velikanom presvetemu cesarju kot prvemu zaščitniku solstva, prosveite in omike. G. Luzzu napiva v krasnih besedah domovini. G. Kosovelj dragim odsočnim tovarisom. G. Bano starini nasi, preljubljenemu g. Benigaru, omenjajoč prebitko lagubu, ki ga je doletela v družini.

Ob 5/4, je posesti naso slavnost preblagodan g. glavar, grof Schaffgotsch. Medtem, ko ga učiteljstvo spostljivo pozdravi, spogovoril je g. glavar prelep govor slavljenčevu, omenjajoč njegovo delavnost na solskem polju, neomajhov znacij, uzor može tudi slednji testi učiteljstvu na tako srečem imenovanju. — Sledili so temu govoru odusevleni živjoklici. G. Strukelj spregovori na to lepo napitnico na g. okrajnega glavarja kot predsednika okr. sol. sveta ter pravi, da nismo imeli se do sedaj takega, ki bi se tako zanimal za solstvo. — Če je na potovanju po svojem okraju, nikdar ne zamudi, da bi ne obiskal sole v isti vasi.

G. nadzornik Kante napiva preblagodarnemu deželnemu solskemu nadzorniku vitezu Klobiču, ki mu je občaval, da se radi bolehnosti in more udeležiti naše današnje slavnosti. Zatrdil mu je tudi, da spomina v eni v prvi vrsti učiteljstvo sezanskega okraja kot izredno marljivo na solskem polju. — Učiteljstvo mu je zaklicalo srči: Bog ga živi.

Slednjie napiva g. Bano vzajemnosti, slogi in bralstvu učiteljstva, ki v resnici tako lepo ceteved med nami v našem okraju.

Prišel je prehitro čas ločitve. — Vsakdo nas je pa nesel domu res prekrasne spomine na ta dan. — Sklepam: Živela bratska vzajemnost in kolegialnost, živi novi g. nadzornik, ki si se vedno med nami trudil, da se je to med nami gojilo in krepilo!

S Tolminskega. — Prav je, da je začelo novo sadjarsko društvo pridno delovati. Začetek je vsak težak, zato ne sme se pričakovati posebnega zanimanja. Od uspehov je zavistno zanimanje. Nasi kmetje se držijo gesla: "Roko roko umije." Če kaže krajev dajo, hotejo imeti od njega tudi užitek. Zato svetujemo novemu društvu, da prej ka prej uredi drevesnico ter ponudi priložnost nevednim kmetom, da se prepravi, kakšno kistrost je to društvo. Dasi v začetku na veliko udov, vendar je treba naprej vstrajajoč stolapi, in v nekaterih letih smemo upati, da se izdatno pomnoži število udov. Posamezni udje obdora so ved ali manj praktični možje in s sadjarstvu izkušeni, zato lehko marsikaj dobre svetujejo.

Da pojde stvar naprej, naj blagovoli slavn odbor vsak korak objavit v "Soci", kajti le tako se ogrejejo mrzla sreca.

Iz Ljubljane, 10. aprila. (Izv. dopis). Volite so razpisane za mestni zastop na 22. t. m. za tretji, na 24. za drugi in na 26. pa za prvi včerini razred. Ker se naša "katoliška stranka" ne upaniti na skrivenem postaviti svojih kandidatov, skuša po ovirkilih napraviti kako zmešljavo. Nekateri člani konservativnega vo

obravnega društva so jeli delati na videz na svojo roko in za svoje kandidate, v resnici pa je to le mesto "katoliške stranke", ki se ne upa nastopiti očitno pod svojo firmo v Ljubljani. Geslo, pod katerim se bode letos volilo, je: "da le obrnik more zastopati obrnika" in pri "le doktorjev ne". Poslednje geslo ni novo, temveč je je znašel osnovatelji konservativno-obravnega društva, pokojni gosp. Josip Regali, se ki bil ustoplil v tabor naše katoliške stranke.

Kandidati naše katoliške stranke so jelen krojač, jelen krčmar, jelen mesar in jelen izvozec. Tiste misijo spraviti v mestni zastop. Pač cudni zastopniki obrnikov bodo: mesar, krčmar in izvozec, ki imajo ravno tako malo skupnih korišči z obrniki-rokodelci kakor odvetniki, katere pristeva tudi obrniki zakon mej obrnike. Posebne korišči krčmarjev se ne ujemajo vedno z onimi drugih obrnikov, kajti krčmar in mesar sta vec trgovca nego obrnika. Zato lahko rečemo, da niso pravi prijatelji obrnikov dotični, ki priporočajo take kandidate — ali pa ne poznajo dobro korišči obrnikov.

Te dni so razpošljili po mestu nastopni volilni oklice: "Pozor obrniki! Bližajo se volitve v mestni odbor. Važne so za nas,

ker se v tem odboru sklepa tudi o obrniki zadevah in ker moramo vsi nositi bremena, ki nam jih nalaga previdnost ali neprevidnost mestnih odbornikov."

Ako hočemo, da ne bo odbor sklepal o nas — bres nas, ali celo proti nam, kajor se je dozad včerat zodilo, se tudi volitve ne sunejo vršiti brez nas in proti nam. Naša nujna dolžnost je, da se potegnemo za se in si v sedanjih težkih časih ohranimo, kar se da. — Ked jedini pozna obrnike tezave? — Jedin o b r n i k s a m. Kedo se briga za njegove želje? — Jedin obrnik sam. — Ked bo vselej izprepičanja tudi v budih časih brinu o obrniki? — Zopet obrnik sam. Zatorej se združimo in držimo skupaj, kakor tudi skupno trpimo. Naše načelo bodi: Vskakemu svoje. — Kakor drugi stanovi, hočemo si proravnati tudi mi svoje pravice, pridobiti hočemo obrniju potreben ugled, da se bodo tudi drugi stanovi ozirali na nas in upostevali naše težnje, katere merijo na ohranitev in pravljitev malega obrnista. Ne dajte se torej pregovoriti in premotiti znanem premetenim agitatorjem, k a t e r i s k r i v n o d e l u e j o p r o t i n a m, ob enem po pobirajo poobljala pod našim imenom ter jih donasajo našim nasprotnikom. Pravico imamo, da svoje može izberemo za svoje zastopnike. Bog in cesar nam jo "dajeta. Dolžnost imamo, da izvravljemo to pravico, če hočemo biti v resnicu možje. Pravica ret bo gotovo zmagal. Zmaglo ji more ustaviti samo brezbrinost in vremennost obrnikev samih. Tega ocitanja si nočemo zasluziti. Torej združimo se in oddajmo kot jeden mož svoje glasovnice svjim možem!"

Podpisati se niso hoteli izdajelci tega oklica, za kar so imeli najbrže svoje povode. Tudi ni omenjena tiskarna, v kateri je bil tiskan, zatorej ne moremo za gotovo vedeti, kje je zagledal beli dan. Nekateri govorijo, da je tiskarna sramovala staviti firmo pod ta duhoviti oklici, drugi pa pravijo, da se je s tem hotelo izvor oklica prikrili.

Najzanimivejši odstavek oklica je pač dotični, ki govorijo, da bode v budih časih le obrniki sam branili obrnika iz prepricanja, Radovedni smo, kaj so si misli gg.: Kalan, dr. Gregorić, dr. Šusteršič itd., ko so čitali ta oklici. Saj se je ponujal obrnikom za zastopnika v mestni zastop uprav "Slovenec" urednik. Z jednako pravico bi lahko kmetje trdili, da jih more le kmet očitno zastopati. Po tem načelu bi torej ne mogli priti v mestni, deželnici ali državni zastop ne kaplani, ne odvetniki in ne zdravniki. Zanimivo je tudi očitanje v oklici, kjer trdi, da se skriveno dela proti njim, mejtem ko izdajatelji oklica sami prikrivajo svoja imena.

Letošnje volitve so radi tega važne, ker bodo letos tudi deželnozbornice volitve, kajti mestne volitve so nekaka poskušnja za deželnozbornice. Ko bi naša konservativna stranka pri mestnih volitvah zmagala v tretjem razredu, bi poskusila s svojim kandidatom pri deželnozbornici volitvi, nasprotno pa, če pri mestnih pogori, ne bodo poskušala sreči pri deželnozbornikih. Radovedni smo pa, če se bodo tudi pri deželnozbornikih vo

ponoviti svojih oklic prikrili.

Porotnikl. — Obravnave prično 25. t. m. Doslej je zrelih pet slavnih, namreč: 25. t. m. proti Jozefu Mlekužu in Kortinice pri Boču zaradi posilstva. Zatoženec je 53 let star, neoženjen. — Predsednik Goriup, sodnika Gironcoli in Dell'Ara; drž. prav. namestnik dr. Sanzin; zapisnikar avskultant Devetak; zapisnik dr. Stanič.

26. t. m. proti Herm. Visentin iz Korone v Furjanji zaradi posilstva.

27. t. m. proti 22-letni Franciški Pajtner iz Porezna na Tolminskem zastran požiganja. Predsed. Flegar, sodnika prejšnja; drž. prav. nam Sanzin; zapisnikar Devetak; zagovornik dr. Stanič.

29. t. m. proti 27-letni Ani Valas iz Stremca na Predelu zastran detomora. Preds. in sodn. prejšnja; drž. prav. Canevari, zapisnikar avsk. Čečet.

30. t. m. proti 21-letnemu Andreju

Mladovanu v Šempasu zastran požiganja in tativne. Preds. Goriup, sodnika prejšnja; drž. prav. Canevari; zapis. Devetak.

Toliko obravnave je zdaj pripravljenih: utegnjejo pa biti do tje zrele se tri druge.

Med petimi slučaji so takrat začirje Slovenci na zatožni klopi. Vendar je državno pravdinstvo vse le po lastki tožilo, dasi dobro ve, da je nemški jezik ona divna moralna vez, ki veže vse avstrijske narode. Kaj se ne vedo ljudje, da je hrvaška literatura semešna stvar, s katero se nikdo neče baviti? Kaj hoče ta javna in kukavna zemlja polna nemočnevez brez duha in sreca? Naj vedo Jugoslovani, da nimajo boljših prijateljev kajti so Nemci. Ali čakajte; od Reke Karlovca mora biti vse italijansko, in od Karlovca dalje vse nemško; kdo se bo temu protivil, obesimo ga. Pes mora plavati, ali pa utoniti. Vi ste toženi kot tajni agenti, ki naroči punta za jugoslovansko samostalno kraljevino. Listine; pisane v ruskem jeziku, dokazujejo to. Sedaj pojrite v zapor, dokler se ne konča preiskava!

Zid je vzdihoval delj časa v zaporu, no konečno so ga zopet morali pozvati na izpravščanje; mej tem je prisla rešitev od više oblasti, katera se je bila naprosila za pojasnilo v tem velevarnem poslu. Filologi više oblasti so pripoznali hebrejsko pismo, a iz tega je vse oblast pripoznala značaj "postopač", in naložila nižji oblasti, da ga pusti na prostoto. Žida zapored iz mesta, a on se je rešil svojih neprisjetljivih ter bezal, vpijot: "Blaženi vzmocil!"

"Neumoeč!", zagrmi poverjenik, "kak Svetoslav Poštenjakovič? Kak ilirec? Kak rodoljub? Vidi se, kakšni nepridipravi so tvoji starci znanci. Poznaj me, jaz sem Herman Ehrenberger, čuvaj javnega miru. Pisite, zapisnikar, zapisnik: "Krivčnik se imenuje Lavoral Zvezdogorski; "slav" in "ski" so končnice imen vseh prenapetih ljudi; kričnik veli, da je pravi Sloven, to mi podčrtajo v zapisniku; kričnik pravi, da je bil babilonski car Nabukodonozor Sloven, to zopet kaže njegovo skvarjeno pansionistično

(Dalej prib.)

litrav ravnali po načelu, da le obrnik more zastopati obrnika, kinet pa kmeta. Tega ne verjamemo, ker bi po tem njih glavni vodje morali pripustiti vsako misel na javno politično delovanje.

Goriške novice.

Jezik - oslovstvo napreduje med našimi Lahi. Čuje, ljudje božji, a drži se trebab, da vam smeha ne poči. — Slovenski sušnar Caprin, katerega malovredne krprije povzdignejo v deseto nebo izrednotovski listi, je začel tožiti v svoji novi knjigi "Alpi Giulie", kakš "mlada Slovenija" sloveni starlaška imena. In ena, kake kozolec preobrača ta "njeni" jezik - oslove: Slovenci smo prekrstili: Sedula v Sedlo, Nabresina v Na b r e c k, Raunach v R a v n e, Roditi v R o d i k, Elsaev v J e l s a n e itd. — In taka oslovstva evedaje zdaj med Lahi! Sicer se home morali se vrniti k temu Caprinu radi zgodovinskega resnic, ker ne pozna najnaučnejših rečij, pa se drzne pisati zgodovinske in narodoslove razprave o naših krajih. Kar počenja ta puhloglavec, je pač najgrš predzrač!

Kaj bo? — Poročali smo, da je letos izbranih 21 slovenskih porotnikov; vse ne bo mogel nikdo edkoni, pač pa je močne, da bude celo vse porotna klop slovenska.

Predsednik sodnemu dvoru bi moral

to

torej govoriti slovenski! — Ali kaj bo? Nikdo doslej določenih predsednikov ni sposoben, da bi mogel govoriti konečni govor v slovenskem jeziku. Dvorni svetnik S b i s a n, ne, ker nikakor ne zna dosti slovensčine; dežel. sodn. svetnik Goriup je sicer Slovenec, ali jezik se nikaj ne učil in ga torej ne zna, razen nekaj mrečice kanalskega, ki pa ne zadošča; dež. sodn. svetnik Flegar pa meša hrvaščino, istroško mešanico in slovensčino, kar napravi toliko kaosa, da je treba imeti že precej soli v glavi, ako se ga hoče razumeti. Ti trije govorje so nesposobni za vodstvo porotnih obravnav v Gorici. Drugih svetnikov tukaj tudi ni! Takši slabso so nas visje oblasti oskrbele s spodobnimi močmi! — Kaj bo terej? Ali bi ne bilo potrebno, da bi došel sposoben predsednik od drugod? Také ne bo mogoče obravnavati! To povemo že danes!

Kdor ne veruje, se prepriča!

Bedarje. — "Corriere" je naštevnil svojini čitalcem, da vsi Slovenci v Gorici plačujemo le okoli 2000 gld. v občinske blagajnice, docim m e s c a n i (a klo so to, Slovenci ne?) plačajo le pasjega davka okoli 2500 gld. — "Corriere" mora imeti svoje čitalce za neumnejše živali od tistih psov, ker drugate, bi se ne predzrnil, natvezati jih take oštarje. — Ne padne nam na um, da bi pobijali s stevilkami take neumnosti. Rečemo le toliko, da bi gorški Lahi ne le ne mogli plačevati davkov, toliko manj za pse, marvec bi niti suhe polente ne imeli, da bi pa pelago pomirili, ako bi ne bilo slovenskih grošev. — Kdo pa plačuje

nova misel. — Čujejo se glasovi, da na višjem mestu niso posebno naklonjeni

postni podružnici v Gospoški ulici, ker se hoče, da bi ta imela kmalu več posla nego glavni postni urad. — Zato so baje sprožili misel, da bi se zgradilo primerno posloplje tam, kjer je zdaj gimnazija, kjer bi zadoščal jen sam postni urad. Gimnazija bi se zgradila potem drugod.

Pes stekel. — V Kanalu je usel goščodarju do 60 do 70 klg. težak pes ter je ubral pot proti Tolminu. Gredč je napadel ovo. Zraven stojec otrok jo je hotel braniti. Za to uslužno streljal mu je pes oblike. S tem pa ni bil se zadovoljen na kosmatin. Pred oči mu je prišla kokoš in je tako stresel, da je dalec proti odelatelja. To se je hitro razneslo in ljude so bili mnenja, da je pes stekel. V Tolminu so dali prikleniti vse pse in zapreti hišne in v ilevske duri. Z nabitoči puškami so ga sli loviti. V Volčah ga je nekdo v mraku ostril proti taku nerodno, da je imel se dovolj moči, pete odhnesti. Pot za njim je bila vsa kravata. Ali se lazi okoli in ali je bil res stekel, ne ve do danes nihče povedati.

P. L.

Tržaške novice. Po nemških časopisih so prinesli tudi tržaški italijanski listi vest, da je dr. Lueger izjavil nasproti slov. okoličanskim poslancem, da se bode o potezal za tržaške Slovence. Ta izjava je dala laškim časopisom povod, da so grdo napali dra. Luegerja. "Edinost" nasprotno izjavila, da je sicer dr. Lueger govoril s slovenskimi poslanci, ali da ni reklo nič takšnega, kar mu podstavlja tudi časopis. Torej le z lažjo hranično svoje čitalce ti laški časopisi!

Urednik "L'Indipendent" se je bil pritožil svojetično proti neki odsodbi.

Pri privržni obravnavi pa je bila potreba odsoda prve oblastnine in globu povišana

od 15 na 50 gld., zguba kavice pa na 320 gld. zraven zapora 20 dnj.

— Tržaška hranilnica in posloplje v obližnjem zboru v nedeljo 21. t. m.

Istarske novice. Volitve začrpali mož so razpisane za k o p r s k i okraj: v Dolini dne 20 (voli 15. volinjini mož), v Dekanih dne 22. (v. 12 v. m.), v Pomurju dne 22. in 23. t. m. (v. 13 v. m.) — V

kakor Goritica, Št. Peter in Št. Rupert, so že ponemčeni, kmalu pa bodoval se Št. Martin in Otoče. Uzrok je iskati v tem, ker morajo otroci hoditi v nemške mestne šole. — Pri občinskih volitvah v Svetni vasi so Slovenci propadli, nasprotno pa v Globasnicu je zmagala slovenska stranka, utok nemurjev je bil začren. — Pri obč. volitvah v Libutah so tudi zmagali Slovenci. — Zajci so naredili kmetom veliko škodo, kajti pogrizli so skoro vsa mlada drevesca, tudi taka, ki so bila ovita s slano. Pri delu so pomagale zajecem tudi misi, ker zemlja ni bila zmrlza, pa so pod njo rile in grizle korenike. Zima je ugonobilna mnogo divjadično govorijo, da je poginilo okolo 200 jelenov le v gozdih nadvojvode Ferdinanda.

K okrožnici tržaško - koperskega škofa.

— V 15. st. N. Sloga* citiamo pismo nekega duhovnika tržaško - koperske škofije, ki se tiče te okrožnice. Pismo se glasi: „Presveti skof pre poveduje svojim duhovnikom le to, da v cerkvi o volitvah ne govorijo. Želi, da se združijo javne in bučne agitacije ter da takšni ne bodo na čelu. Škofu ni na mislih, da bi duhovnikom, ki so tudi državljanji, prepovedal vrstitev političnih pravic. Nasprotno hoče, da se s to pravico poslužijo pri vsaki priložnosti za blagov vere in države. Takšna priložnost se jih poda posebno pri volitvah, kjer jih kljče blagov vere in države, da se zavzamejo za volitve. Po menju presv. škofa je nadalje duhovnikom dovoljeno, svetovali ljudstvu v političnih rečeh im poučevati ga po svoji vesti in vedi. To je kristjansko načelo, da nevednežu svetujemo in ga ponujemo. To je pričasna tem potrebnje, ker so duhovniki v mnogih občinah jedini, ki morejo ljudstvu svetovali in ga poučiti ter obvarovali od slepacij in napsotnih spletov. Duhovniki morajo torej po kristjanskih, cerkevnih in državnih zakonih, kakor tudi po okrožnici presv. škofa, volilcem svetovali in jih poučevati; na kateri način si pridobijo svojo volilino pravico, kaj jim je storiti, da morejo izvršiti to svojo pravico tudi svobodno in brez nevarnosti, kako je potrebno, da pojde vsi volilci k volitvi zaupni mož ter da si izvolio poštene zaupne može, dobre kristjane in državljanje, kateri naj potem izvole za svoje poslance letakse rojake, ki bodo delovali za prospese naše kristjanske vere in monarhije našega presvitlega vladarja, kakor tudi za blagov našega hrvaska in slovenskega naroda, ki je bil, je, in ostane vedno udan svoji sveti veri in svojem cesarju in kralju. Takšno svetovanje morejo duhovnikom prepedavati le ljudje, ki so nasprotni naši veri, naši monarhiji in našemu narodu. V tem jih morejo preprečevati le časopisi, ki so nasprotni ne le kristjanski veri, nego tudi habsburški monarhiji in našemu hrvasko - slovenskemu narodu v Istri!“

Tu komentar k okrožnici tržaško-koperskega škofa velja gotovo tudi za oni puljsko-poreškega in krškega škofa. Vendar pa se ne moremo dosti nadudit, da uprav v Istri prihaja na dan take okrožnice, kjer ima hrvasko-slovenski narod hude boje z očitnimi nasprotniki vere in države. Kdor kolikor domni o tem, naj se potrdi, da dobi zadnjih par številki irredentovskega skrivenega glasila „Eco delle Alpi Giulie“. Tam je vse jasno povedano. — Ni dvoma, da so te okrožnice sad vladnega upriva, kar je dokaz, da se vladna meša v te volitve — in sicer v korist Italijanom. Ako bo tista „Eco“ vladni hvaležna, bomo že poročali tudi svojim čitalateljem.

Tudi na Kranjskem se pripravlja oster volilen boj med dvema strankama, in ako je mogoče kje govoriti o zlorabi pričnikev kot agitacijsko mesto, moramo to reči najprej za vojvodino Kranjsko. Razmene so takó napete, da govoriti na priznacih dajejo povod celo kazenskim pravdam, pridigarji plačujejo grobe za svojo gorečnost v obrekovanju — a doslej se nismo citali kakve okrožnice proti takemu divjanju v cerkvi. (Zadnje dni je bil neki dekan v bližini goriske dežele obsojen na 80 gld. globo zaradi uradnega obrekovanja nekega rezervnega častnika, katerega je skusal pogubiti edino zato, ker je pristaž narodne stranke!)

Dobra misel. — Dasi smo Slovenci razkosani po deželah, vendar si prizadeva vsaka dežela posebej, proslaviti na dostenjen način 50-letnico vladanja presv. cesarja. V Gorici, Trstu, Idriji, Celovcu itd. namejujejo postaviti „Idrijski Dome“. Tako dokaži vsaka dežela pesebej svojo udanost presvitemu vladaru. Da se pokazemo Slovenci tudi kot cetojen narod, morali bi skupno iz vseh dežel pokazati slogo, če ne na političnem, vsaj na književnem polju. Da se ta sloga doseže, priporočali bi misel, pridobiti družbi sv. Mohorja toliko članov, da bi se jih nabralo 100.000 na 50-letnico proslave vladanja presvitlega cesarja. S tem številom bi ne samo imponovali našim nasprotnikom in protištetljivosti svetu, marveč bi dokazali tudi svoje plemenito hrepenenje za dusevno hrano, katero nudi Slovencem prekoristna družba sv. Mohorja. Slovenci, na noge tedaj, dokažimo svetu svojo moč in složljivo se vsaj na književnem polju v velikansko vojsko 100.000 duš!

Iz beneške Slovenije. — Bogoslovec t. g. Breščak Miha je imel radi pomankanja duhovnikov svojo novo mošo na tih nedeljo v župniji Sv. Lenarta Slovanskega (San Leonardo degli Slavi.) Preč. g. Ivan Trinku mu je napravil po beneški navadi v ta spomin primerno pesem, katero je tiskala tiskarna Patronata v Vidmu.

Društvene vesti.

Goriška Čitalnica* je imela si noč od 6. do 8½ zvečer izredni občni zbor v namen, da so se spremenili društvena pravila, kajti je bil narocil zadnji redni občni zbor. Stara pravila so bila zelo pomankljiva. Pregledal in popravil jih je dr. Tuma; odbor se je že poprej posvetoval o njih. — Pri zboru se je uvela večkrat živahn razprava. Naposlед je občni zbor se pooblastil odbor, da sme sam spremeniti nebitvene reči po

morebitnih zahtevali z merodajne strani. — Po novih pravilih dobija Čitalnica novo vrsto članov — utanovnike, ki plačajo enkrat za vselej 200 gld., ali 220 v petletnih enakih obrokih. Glavnica je nedotakljiva in se mora plodonosno nalagati v narodnih zavodih (torej se tudi sune porabiti za „Narodni Dom“)! Obresti se upisujejo kot tekoci dohodki. — Takoj po zborovanju sta se oglašila že dva ustavnovnik.

— **Goriška Čitalnica*** priredi jutri teden ples, namesto onega, ki je izostal na pustno nedeljo vsed smrti nadvojvode Albrehta. Začetek ob 8½ zvečer.

— Koncert ženske podružnice se utegne ponoviti v nedeljo 14. dñi ali pa izostane, ker so bile nastale neke nepricakovane težave.

— **Goriški Sokol*** priredi v nedeljo 28. t. m. spomladansko veselico z igro, govorom, tamburjem, petjem, srečanjem tudi misi, ker zemlja ni bila zmrlza, pa so pod njo rile in grizle korenike. Zima je ugonobilna mnogo divjadično govorijo, da je poginilo okolo 200 jelenov le v gozdih nadvojvode Ferdinanda.

K okrožnici tržaško - koperskega škofa. — V 15. st. N. Sloga* citiamo pismo nekega duhovnika tržaško - koperske škofije, ki se tiče te okrožnice. Pismo se glasi: „Presveti skof pre poveduje svojim duhovnikom le to, da v cerkvi o volitvah ne govorijo. Želi, da se združijo javne in bučne agitacije ter da takšni ne bodo na čelu. Škofu ni na mislih, da bi duhovnikom, ki so tudi državljanji, prepovedal vrstitev političnih pravic. Nasprotno hoče, da se s to pravico poslužijo pri vsaki priložnosti za blagov vere in države. Takšna priložnost se jih poda posebno pri volitvah, kjer jih kljče blagov vere in države, da se zavzamejo za volitve. Po menju presv. škofa je nadalje duhovnikom dovoljeno, svetovali ljudstvu v političnih rečeh im poučevati ga po svoji vesti in vedi. To je kristjansko načelo, da nevednežu svetujemo in ga ponujemo. To je pričasna tem potrebnje, ker so duhovniki v mnogih občinah jedini, ki morejo ljudstvu svetovali in ga poučiti ter obvarovali od slepacij in napsotnih spletov. Duhovniki morajo tudi po Kristjanskih, cerkevnih in državnih zakonih, kakor tudi po okrožnici presv. škofa, volilcem svetovali in jih poučevati; na kateri način si pridobijo svojo volilino pravico, kaj jim je storiti, da morejo izvršiti to svojo pravico tudi svobodno in brez nevarnosti, kako je potrebno, da pojde vsi volilci k volitvi zaupni mož ter da si izvolio poštene zaupne može, dobre kristjane in državljanje, kateri naj potem izvole za svoje poslance letakse rojake, ki bodo delovali za prospese naše kristjanske vere in monarhije našega presvitlega vladarja, kakor tudi za blagov našega hrvaska in slovenskega naroda, ki je bil, je, in ostane vedno udan svoji sveti veri in svojem cesarju in kralju. Takšno svetovanje morejo duhovnikom prepedavati le ljudje, ki so nasprotni naši veri, naši monarhiji in našemu narodu. V tem jih morejo preprečevati le časopisi, ki so nasprotni ne le kristjanski veri, nego tudi habsburški monarhiji in našemu hrvasko - slovenskemu narodu v Istri!“

Nadzorstvo pa se je sestavilo takole: predsednik mons. Fr. Avg. Kosuta, tajnik Val. Kancler, nadzorniki pa: dr. Andrej Lisjak, Anton Erzen, Ivan Dekleva.

— Iz Tolmina pisejo: Za veselico dn. 15. t. m. je bilo mnogo priprav in truda. Stroski za potreben društveni oder narasli so na 200 gld.

Vse tocke izvršile so se precej dobro. A zanimanje za to veselico od strani občinstva bilo je veliko. Prvi in glavnih uzrok je bil potres prednje noči. Da ni bilo Kanalev in drugih ptujevcov (Ivala ijin!), bila bi izvzemši sodelovalke in sodelovalce, dvorana skoraj prazna. Dohodkov je bilo 38 gld. 86 kr. Malo!

Ceje se želja, da bi se ta veselica prihodnje ponovila, ker bi se je tuk občinstvo obilježe ne deležilo. Ako je ta želja resnina in splošna, ustrezje jej odbor drage volje.

— Prošnja. — Nas list je velik; imamo torej več prostora na razpolago, da moremo poročati v glavnih potezah o vseh društvin v deželi. Prosimo zategadel svoje prijatelje, da bi nam redno in točno beležili vse glavne tocke o gibaju in delovanju narodnih društev.

Razgled po svetu.

Na Ogerskem se dogajajo neverjetne reči. Sin znanega puntarja Franc Košuta je bil izvoljen v državni zbor z veliko večino glasov. Ko se je priprjal novi poslanec v Pesto, pričakovalo so ga velike množice ljudstva, ki so ga viharju pozdravljale; izpreigli so mu celo voz, kateri so potem vlekli ljudje; v stanovanje so ga nesli. — Zajek vse to? Odgovor je kratek: ker zastopa načela in težnje svojega očeta, namreč, da Ogerska mora postati od Avstrije popolnoma nezavisna. Ker je pa smešno govoriti danes o kaki zavisnosti Ogerske od Avstrije, je pač jasno vsakemu otroku, kaj Madjarji mislijo pod to pretezo. Zato je morala nadrediti ta izvolite precej slabo kri na Dunaju, vsaj človeški soditi, moralno bi se takó zgoditi. Ako ne, potem se razmere razvijajo pač takó, kakor je edino mogoče pri tolki kratevodnosti.

— Atentatorja Szeleša še vedno niso učivilj lepi nagradi 2000 gld.

— Neznan zločinec je izvršil v Zemlji atentat na poslanca grofa Szapary - a; vrgel je namreč petardo v grofov spalnico, ki je poskodovala le pisalno mizo.

Kako postopajo Madjari z Romuneti?

— Borba med Romuncem in Madjari je že svetovnoznana. Čim več Madjari usiljujejo svoj „teremtete“, tem več se mu Romunci upirajo. Da se pa v resnici junaska boré, dokaz je njih preganjanje od strani madjarskih oblastej. Romunci učiljub temu nočjojenjati v borbi, marveč jo vstrajno nadaljujejo. Tako so sklenili, da postavijo spomenik „Kralju Alphu“, ki je bil poklat veliko Madjarjev. To Madjarom seveda ni po godu in, ker imajo moč v rokah, gotovo preprečijo ta namen, kar nam priča najnovejši odlok ogerskega ministra za notranje zadeve, ki se glasi: „Romunski agitalorji namrejejo postaviti spomenik „Kralju Alphu“, sicer Abraham Janku imenovanem, ki je prisel na glas, da je z romunsko pomočjo krv prelival mej Madjari. V to svrhu zbirajo prinose javno in skrivno ter nadlegujejo one Romunce, ki ne poznajo preteklosti. Spomenik takemu človeku ne bi pomenil drugrega nega najavljenje nračnega narodnega fanatizma in potrebljanje izdajalca domovine, kateri je bil uzrok, da je bilo mnogo rodbin poklanjih in oropanij. Ker se tak atentat ne sme dovoliti, prepovedujem postavljanje takega spomenika na našem (!!) zemljišču in ob enem nabiranju mladovarov, nabranji denar pa se ima zapleniti (Da bo služil za pomadjarjanje Romuncev, seveda. Ur.), nabiralec pa se imajo poklicati na odgovornost po predpisih zakona. Ob jednem izjavljujem, da, kdo ko-

ličaj deluje v prid spomeniku Abrahamu Janku, napravi prestopek, ki se kaznuje z zaporom 15 dñi in z globo 100 gld. — Zivila madjarska svoboda!

— **Nemčija** Pri odprtju severno - vzhodnega kanala v Kielu bodo zastopal našo mornarijo nadvojvoda Karol Stefan, ki je te dneve imenovan zapovednikom avstro-ugarske bojne mornarice. V eskdri bodo bojne ladje „Marija Terezija“, „Elizabeta“ in „Fran Josip“. — Nemški cesar je sedaj poln skrbij s pripravami za kielško svetanočnost. Oficijskih sodelnikov slavnosti bodo do 4000 in vsled želje cesarja Viljema se ima preskrbeti prostor tudi za arugo občinstvo, katerega bodo več lisoč. Poseben odbor ima načelo, obskrbeti z vsem 100 bojnimi ladji, ki bodo navzoče pri slavnosti. Bodo do 50.000 mornarjev.

— **Goriška Čitalnica*** priredi v nedeljo 28. t. m. spomladansko veselico z igro, govorom, tamburjem, petjem, srečanjem tudi misi, ker zemlja ni bila zmrlza, pa so pod njo rile in grizle korenike. Zima je ugonobilna mnogo divjadično govorijo, da je poginilo okolo 200 jelenov le v gozdih nadvojvode Ferdinanda.

— **K okrožnici tržaško - koperskega škofa.** — V 15. st. N. Sloga* citiamo pismo nekega duhovnika tržaško - koperske škofije, ki se tiče te okrožnice. Pismo se glasi: „Presveti skof pre poveduje svojim duhovnikom le to, da v cerkvi o volitvah ne govorijo. Želi, da se združijo javne in bučne agitacije ter da takšni ne bodo na čelu. Škofu ni na mislih, da bi duhovnikom, ki so tudi državljanji, prepovedal vrstitev političnih pravic. Nasprotno hoče, da se s to pravico poslužijo pri vsaki priložnosti za blagov vere in države. Takšna priložnost se jih poda posebno pri volitvah, kjer jih kljče blagov vere in države, da se zavzamejo za volitve. Po menju presv. škofa je nadalje duhovnikom dovoljeno, svetovali ljudstvu v političnih rečeh im poučevati ga po svoji vesti in vedi. To je kristjansko načelo, da nevednežu svetujemo in ga ponujemo. To je pričasna tem potrebnje, ker so duhovniki v mnogih občinah jedini, ki morejo ljudstvu svetovali in ga poučiti ter obvarovali od slepacij in napsotnih spletov. Duhovniki morajo tudi po Kristjanskih, cerkevnih in državnih zakonih, kakor tudi po okrožnici presv. škofa, volilcem svetovali in jih poučevati; na kateri način si pridobijo svojo volilino pravico, kaj jim je storiti, da morejo izvršiti to svojo pravico tudi svobodno in brez nevarnosti, kako je potrebno, da pojde vsi volilci k volitvi zaupni mož ter da si izvolio poštene zaupne može, dobre kristjane in državljanje, kateri naj potem izvole za svoje poslance letakse rojake, ki bodo delovali za prospese naše kristjanske vere in monarhije našega presvitlega vladarja, kakor tudi za blagov našega hrvaska in slovenskega naroda, ki je bil, je, in ostane vedno udan svoji sveti veri in svojem cesarju in kralju. Takšno svetovanje morejo duhovnikom prepedavati le ljudje, ki so nasprotni naši veri, naši monarhiji in našemu narodu. V tem jih morejo preprečevati le časopisi, ki so nasprotni ne le kristjanski veri, nego tudi habsburški monarhiji in našemu hrvasko - slovenskemu narodu v Istri!“

— **Ravnateljstvo** se je sestavilo takole: ravnatelj dr. N. Tonkli, njegov namestnik dr. Henrik Tuma, denarničar dr. Fran Kos, priglednik Franjo Ferfil, tajnik Andraž Gabršček.

— Nadzorstvo pa se je sestavilo takole: predsednik mons. Fr. Avg. Kosuta, tajnik Val. Kancler, nadzorniki pa: dr. Andrej Lisjak, Anton Erzen, Ivan Dekleva.

— Iz Pariza poročajo, da so že izgoljjeni načrti za svetovno razstavo l. 1900. Stroski razstave bodo znašali 100 milijonov frankov. — V francosko zbornico je prisel socialistički poslanec Mirman oblesen kot prvi vojak na dopustu, kar je zdobljilo veliko pozornosti. Vodnik zbornice je obvestil poslanca, da mu odzvame dopust, ač pride v zbornico v poviči v vojaški oblike. V sledi tega je prisel v zbornico v navadni oblike.

— V dansijski državi so imeli ta mesec volitve v parlament, pri katerih je zmagala opozicija, ki je dobila 61 mandatov, prijatelji sprave so dobili pa le 50 mandatov.

— Na otoku Kubl v Ameriki so se spomladi imenovali proti naseljenim Spancem. Kubo je pod spanskim vladstvom, in kateri način so spremljali poslance. Bil je tu tudi odvetnik dr. Rizzi, ali menda le kot državnih poslanec, pa na koncu 20.000 vojakov na Kubo.

— **Vojna na vzhodu.** — Japonci in Kitajci so sklenili premirje za nekaj tednov, da se med tem časom vrši pogajanja o miru.

— Ako se mir ne sklene v tem času, Japonci ne podalj

Henneberg-Seide

— nur acht, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen
— schwarz, weiß und farbig, von 35 kr. bis fl. 14.65
p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damast etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Kässen etc.), **porte- und steuerfrei ins Haus.**
Muster umgehend. Doppeltes Briefporto n. d. Schweiz.
Selden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof-) Zürich

„Goriška ljudska posojilnica“
registrovano društvo z omejeno zavezo.

Naznanilo.

Pri skupni seji ravnateljsva in nadzorja
dne 16. t. m. se je določilo v zmislu §.
31. dr. pr. takó-le:

1. ustupnine se bodo plačevala tudi za
naprej po 50 kr. od prvih štirih deležev;
2. obresti posojilom na menice po 6%;
3. obresti posojilom na uknjijo po
5½%;
4. uradni stroški se računajo pri menicah
takó, da znašajo ½%, pri uknjijo pa ti
stroški odpadejo.
5. hranične uloge se obrestujejo po
4½%.

V GORICI, 16. aprila 1895.
Ravnateljstvo.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nas v bolezni in
smrti našega preljudljivnega sina odnosno
vnuča in sorodnika ranjega

Franceta Feigelna

bogoslovca v 2 letu, z djanjem in tolažilno
besedo v naši morilni žalosti krepili,
mirili in svoje sočutje kazali; potem vsem
onim prečastitim duhovnom in ranjega
sošolcem iz semenišča, univerze in gimnazije,
dalje vsem drugim prijateljem in
znancem, ki so ranjega dne 9. t. m. na
Srpenici k zadnjemu počitku spremili in
v mraku s tem zadnjo čast, nam pa bla-
godejno sočutje skazali, izrekamo s tem
najtoplejšo zahvalo in: Bog poplačaj!

Na Srpenici, 14. aprila 1895.

Ostali žaljuči.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem v svojem in
v imenu svojih bratov vsej čast. gospodi
ter prijateljem in znancem, kateri so sprejeli
šo dragu sestro

Viktorij Dietz

k večnemu počitku ter nam ob priliki
bitke izgube s svojim sočutjem lajšali
bitko bol.

V Ajdovčini, 16. aprila 1895.

Ivan Pavel Dietz.

800 hektov

pravega, kot veda čistega slivovica in tro-
pinovega razpoljila v sodovih franko po 40
kr. liter.

Izvrstna vina, svoj prdelek, po 17 kr. liter.

Jos. Kravagna
vinogradnik in žgalec žganja v Ptuju (Pettau)
Stajersko.

Iste se poštna udpraviteljica

za neko pošto na deželi.

Ponudbe naj se posiljajo pod naslovom: M.
V., via Contavale, Gorica, st. 5

Hiša na prodaji!

Kdor bi želel kupiti lepo hišo, ležeče
ob glavnih cestah St. Peter-Volčedraga, široko
5 in dolgo 10 sežnjev, z vinogradom, njivami
in gozdom, naj se obrne do podpisanega.
Cena gld. 2900.

Jožef Abramčič
v Št. Peteru pri Horici.

Za izdelek močne in zdrave

domače pijače

potrebe snovi posilja brez sladkorja za
dva goldinarja,
kar povsem zadošča za 150 litrov,
lekarna Hartmann
Steckborn (Švica) Kostanz (Boden).

Izrečno svarino pred ponarejimi iz-
delki.

Spršala gratis in franko na razpolago.
Prodaja povsod dovoljena. — Velezalogra
za Avstrijo: lekarnar C. Brady

Kromerž (Moravsko).

Za izdelek
močne in zdrave

domače pijače

potrebe snovi posilja brez sladkorja za
dva goldinarja,

kar povsem zadošča za 150 litrov,
lekarna Hartmann
Steckborn (Švica) Kostanz (Boden).

Izrečno svarino pred ponarejimi iz-
delki.

Spršala gratis in franko na razpolago.
Prodaja povsod dovoljena. — Velezalogra
za Avstrijo: lekarnar C. Brady

Kromerž (Moravsko).

Franc Wanek

pivovar na par

Katarinijev trg št. 2 — GORICA
priporoča

izvrstno goriško pivo
v sodih in v steklenicah.

Oglas.

Podpisana naznanjam častitim svo-
jim odjemnikom, da sem obskrbela svojo
zalogu, razen najelegantnejših *parizkih*,
dunajskih in *milanskih* modelov od
gld. 3 do 25 tudi z veliko izberi zelo
elegantnih klobukov za deklice raz-
nih let.

Naznanjam ob enem, da zvršu-
jem v svoji delavnici razum navadnih
naročil tudi raznovrstne popravke po
najniži cenai.

Nadejajo se, da bom tudi v pri-
hodnji počasna tako kot v preteklosti,
beležiu se s spoštovanjem

udana

Klootida Tommasini

modistka

v Gospoki ulici št. 8. I.

V Gospoki ulici št. 8. I. nasvet.

V G